

VONDELINGE

Johanna Clara Cornelia van Sandwijck

Lies Haan-Beerends

In het resolutieboek, waarin de notulen van de gerechtsvergaderingen zijn opgenomen, werd op 12 mei 1774 vermeld, dat er op 19 oktober 1773 was gerapporteerd dat er een kind gevonden was op de buitenplaats Sandwijck. Op maandagavond 27 september 1773 om acht uur kwam iemand namens mevrouw de weduwe Voet van Winssen op het gerechtshuis om mede te delen dat er een vondeling lag op een bank op bovengenoemde buitenplaats, dicht bij een hek dat toegang gaf tot de vingerhoedenmakerij. De schepenen Mijdrecht en De Waal, alsmede de gerechtsbode, hadden zich naar Sandwijck begeven om onderzoek te doen. Het kind, omwonden met enige oude doeken, werd inderdaad op bedoelde bank aangetroffen. Het werd naar het huis Sandwijck gebracht. De baby bleek een meisje te zijn, ongeveer zeven à acht weken oud. Nadat het wat 'verquikking' had genoten werd het kind in opdracht van eerdergenoemde schepenen naar vroedvrouw Maagje van Dijk gebracht, die de kleine de nodige verzorging diende te geven.

De volgende dag, 29 september, hebben de schepenen Mijdrecht en De Waal het voorval gerapporteerd aan de schout en de andere schepenen, waarna besloten werd het Hof Provinciaal nog diezelfde dag van het gebeurde in kennis te stellen. Het Hof ordonneerde, dat het kind ten laste zou komen van het dorp De Bilt.

Enige personen echter, met name de weduwe Boendermaker en de heren Perponcher en Daniel Cornelis de Leeuw, hadden het Gerecht te kennen gegeven het kind op hun kosten te willen grootbrengen. Mevrouw Boendermaker was naar alle waarschijnlijkheid de weduwe van Ds. Theodorus Boendermaker, die volgens het namenbestand van de vereniging Historische Kring d'Oude School gehuwd was geweest met jonkvrouw Johanna Barbara Voet van Winssen. Als deze veronderstelling juist is, dan was Sandwijck haar ouderlijk huis. De heer Perponcher was lid van de vroedschap van Utrecht. Daniel Cornelis de Leeuw was blijkens de rapportage in het gerecht woonachtig, een

feit dat volgens bovenbedoeld namenbestand klopt. Blijkens dat bestand was hij tussen 1773 en 1774 korte tijd eigenaar van Weltevreden en in 1774 kocht hij het huis Oostbroek.

Schout en schepenen hadden gemeend deze 'zoo allesins genereuse als charitable offerte' niet te mogen afslaan. De kosten van onderhoud zouden dan immers niet ten laste van de dorpsgemeenschap komen. Het kind werd op verzoek van de weldoeners op 29 september gebracht naar het huis van Barend van den Heuven, daghuurder, in het gerecht woonachtig.

Blijkens het eerdergenoemde namenbestand had Barends echtgenote, Frieda Helms, in 1773 haar vijfde kind ter wereld gebracht: een zoon, Jan genaamd. De gevonden baby kwam dus in een kinderrijk gezin terecht. Op 3 oktober werd de vondeling gedoopt in de dorpskerk. Zij kreeg de namen Johanna Clara Cornelia van Sandwijck.

Omdat ook in later tijden kenbaar moest zijn, wat betreffende het onderhoud van het kind was besloten, rapporteerde secretaris C. Sanderson een en ander op 12 mei 1774 in het resolutieboek, zodat ook wij van deze geschiedenis hebben kunnen vernemen.

Bronnen:

- Gemeentearchief De Bilt, *Resolutieboek van vergaderingen van het Gerecht Oostbroek en De Bilt c.s.*, GAB 1.
- Heijden, Jan van der, *Namenbestand van de vereniging Historische Kring d'Oude School*.